

FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER – HVEM ER VI, OG HVAD LAVER VI?

Center- og afdelingsleder i Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter,
ph.d. cand.theol. Birgitte Graakjær Hjort

I Folkekirken Uddannelses og Videnscenter (FUV) beskæftiger vi os med to ting: *uddannelse og efteruddannelse* af præster, provster m.fl., og *viden og udvikling*. Det sidste sker i form af, at vi løbende undersøger folkekirken arbejde med henblik på at udvikle det. Denne artikel tager afsæt i to af vores nye undersøgelser og et af vores udviklingsprojekter:

1. Hvad mener befolkningen om folkekirken, og hvordan bruger de den? FUV's befolkningsundersøgelse
2. Folkekirken frivillige – hvem er de, hvordan er de blevet rekrutteret, og hvad motiverer og fastholder dem? FUV's frivillighedsundersøgelse
3. Hvad gør folkekirken for at få flere til at vælge dåben til? Idébank

Hvad mener befolkningen om folkekirken, og hvordan bruger de den? FUV's befolkningsundersøgelse

FUV har undersøgt, hvad befolkningen mener om folkekirken, og hvordan de

bruger den. Der har i perioder været debat om, hvor mange, der melder sig ud af folkekirken, og hvorfor de gør det. Det er bestemt også interessant. Men det er imidlertid mindst lige så vigtigt at vide, hvorfor de fleste medlemmer aldrig spekulerer på at melde sig ud, men derimod fortsætter deres medlemskab som noget af det mest naturlige i verden. Sagen er nemlig, at de fleste slet ikke kunne drømme om at melde sig ud. For dem har folkekirken stor betydning, også selvom de ikke nødvendigvis går ofte i kirke. Men de sætter pris på, at folkekirken er der. De ønsker, at folkekirken skal være tilgængelig og give både dem selv og andre mulighed for at gøre brug af dens tilbud, når behovet opstår. Den selvfølgelighed i medlemskabet er vigtig at have sans for, hvis man vil forstå befolkningens forhold til folkekirken.

Har avisoverskrifterne ret?

Når Danmarks Statistik en gang om året udgiver kirkestatistik, kan vi ofte læse avisoverskrifter som: »Medlemmerne siver ud af Folkekirken«, »Et nedgangsår

for Folkekirken«, »Derfor mister kirken mere af folket« og »Medlemsafgang i Folkekirken«. Det er alt sammen eksempler på avisoverskrifter i nyere tid. Der bliver fortalt om tomme kirkebænke søndag formiddag. Skulle man tro avisoverskrifterne, ville man sidde tilbage med indtryk af en kirke i krise. Dermed ikke sagt, at overskrifterne og artiklerne ikke rummer en grad af sandhed. Der er nemlig tilbagegang i folkekirkens medlems- og dåbsprocent. Det er en meget lille del af medlemmerne, der går trofast i kirke søndag formiddag. Der bliver kæmpet for at opretholde kirkelivet lokalt i mange sogne. Og i områder med tynd befolkning og dyrt vedligeholdelseskrævende middelalderkirker bliver pengene vendt og drejet. Disse udfordringer skal ikke forties.

Når det er sagt, tegner avisoverskrifterne et unuanceret billede af folkekirken. For det første er tilbagegangen *stiltfærdig og langsom* snarere end dramatisk og hurtig som i visse andre lande. I Norge er medlemsprocenten fx faldet fra 82,8 i 2007 til 68,1 % i 2020 (Statistisk Sentralbyrå, som er Norges svar på Danmarks Statistik). I Sverige fra 74 % i 2007 til 55 % i 2020 (Svenska Kyrkans forskningsenhed, www.svenskakyrkan.se). Men i Danmark er den i samme periode kun faldet fra 82,6 % i 2007 til 74,2 % i 2020 (FUV's kirkestatistik, www.fkuv.dk). Faldet i medlemsprocenten i Danmark er altså betydeligt mindre, end tilfældet er i de sammenlignelige, nordiske lande.

For det andet er medlemskabet usædvanligt *robust* for langt størstepartens vedkommende. Og endelig har folkekirken *en betydningsfuld plads* i mange med-

lemmers liv, selvom de ikke ofte bruger kirken.

Befolkningens brug af og tilknytning til folkekirken

Ud over medlemsprocenten er kontaktfladen mellem befolkningen og folkekirken det sted, hvor den viser sig som *folkets kirke*, dvs. som den kirke, flertallet af befolkningen er medlemmer af, sætter pris på, og som samtidig varetager en kristen kulturarv. 77 % af befolkningen har haft kontakt til folkekirken inden for de seneste 12 måneder. Det er et højt tal! Ikke mindst når man tænker på, at det er den samlede befolkning og ikke kun medlemmerne, der er talt med her.

Kontakten sker på mange måder. Det kan fx være i forbindelse med dåb, konfirmation, bryllup eller begravelse (56 %), besøg på en kirkegård ud over begravelse (43 %) eller til koncert, foredrag eller andre kulturelle arrangementer (22 %). Det siger noget om, at selvom befolkningen ikke sidder på kirkebænken hver søndag, gør de brug af kirken og har kontakt til den.

Det er kvinder og ældre borgere, som har den største kontaktflade til folkekirken. Og kontakten er stigende med uddannelsesniveau. Urbanisering har kun en lille betydning for medlemmernes brug af folkekirken, selvom der dog er lidt større tilslutning til aktiviteter som kirkegårdsbesøg, personlig samtale med en præst eller anden medarbejder eller søndagsgudstjeneste i tyndtbefolkede områder (Poulsen et al. 2021, 110-130).

Det skandinaviske paradoks: højt medlemstal og lav kirkegang

Inden for kirkeforskningen opereres der med begrebet *det skandinaviske paradoks*. Begrebet sigter til, at de skandinaviske lande er kendt for kombinationen af høje medlemstal og lav kirkegangsprocent (Lüchau 2010, 177; Sundback 2000, 34). Desuden har hovedparten af medlemmerne en pragmatisk og individualiseret tilgang til folkekirken, så der er *stor variation* i trosforestillinger (Iversen 1986, 330). Den pragmatiske frem for dogmatiske tilgang til trosforestillinger er en væsentlig nøgle til at forstå folkekirkemedlemskabet.

En anden væsentlig nøgle til forståelse er *de sociale sammenhænge*, som giver medlemskabet mening for det enkelte individ. En af grundene til, at de fleste folkekirkemedlemmer forbliver medlemmer livet igennem og ikke går og overvejer, om de skulle melde sig ud, er, at deres medlemskab er indlejret i flere sociale sammenhænge. Det skal vi vende tilbage til senere. Men inden da skal vi have nogle få nøgletal på bordet, som er med til at tegne et portræt af folkekirken.

Folkekirkens medlemmer beskrevet i tal

74 % af Danmarks befolkning er medlemmer af folkekirken (pr. 1. januar 2020).

Hvad ved vi om medlemmerne, når det gælder alder, uddannelse, herkomst og land-by?

Aldersfordeling: Der er lidt flere kvinder end mænd (4 procentpoint), der er medlemmer, sammenlignet med kønsfordelingen i befolkningen. Der er lidt

færre (3-6 procentpoint) medlemmer i aldersgruppen 18-39 år sammenlignet med befolkningssammensætningen. Og der er lidt flere (1-5 procentpoint) medlemmer i aldersgruppen 40-75+ år, når man sammenholder det med befolkningen som helhed. Der er med andre ord en vis underrepræsentation af yngre medlemmer.

Uddannelsesmæssig fordeling: Der er færre (11 procentpoint) medlemmer med grundskole eller gymnasie som højeste uddannelse, end tilfældet er i befolkningen som helhed. Der er flere (10 procentpoint) folkekirkemedlemmer med en kort eller mellemlang videregående uddannelse end i befolkningen som helhed.

Herkomst: Den absolut største demografiske forskel mellem befolkningens og folkekirkemedlemmernes sammensætning finder vi imidlertid i fordeling af herkomst. Ikke mindre end 98 % af folkekirkemedlemmerne har dansk herkomst. Kun 2 % er indvandrere eller efterkommer af indvandrere. Sammenligner vi disse tal med befolkningssammensætningen, gælder det, at kun 86 % har dansk herkomst, mens 14 % er af anden herkomst.

Summa summarum: Folkekirkens medlemmer adskiller sig kun lidt fra den samlede befolkning, hvad angår køn og aldersfordeling. De adskiller sig mere, hvad angår uddannelse. Og de adskiller sig mest, når det kommer til spørgsmålet om herkomst (Poulsen et al. 2021, 28f).

Det stabile, kollektive folkekirkemedlemskab

Hvad ved vi om, hvad medlemmerne har af *grunde* til at være medlemmer? For det første har de *forskellige* grunde. Det er

med til at forklare den rummelighed og forskellighed i trosliv, der kendetegner folkekirken. Derudover er det værd at hæfte sig ved, at de enkelte medlemmer har *flere* grunde. Ikke mindre end 4,4 grunde i gennemsnit til at være medlemmer. Fx ønsket om at bevare kirkebygninger, ønsket om at støtte kristen kulturarv og ønsket om at støtte en folkekirke, der gør noget godt for samfundet. Det faktum, at der er så relativt *mange grunde* til at være medlem er en af forklaringerne på, at medlemskabet er så robust (Poulsen et al. 2021, 30). Det er de færreste, der melder sig ind og ud. Og det er de færreste, der går med overvejsen om at melde sig ud. For langt de fleste er medlemskabet noget af det mest stabile i deres tilværelse.

Når mange har 4-5 grunde til at være medlemmer, skal der dermed forholdsvis meget til at true medlemskabet. Til gengæld er der også store og forskelligartede forventninger til, hvad folkekirken skal leve op til: den skal både sørge for, at bygningerne holdes ved lige, at kirken tager vare på de svage, at der er gode tilbud osv.

For hovedparten af medlemmerne er det kollektive enheder som familien, nationen og samfundsstrukturerne, der ligger til grund for deres medlemskab. F.eks. ønsker flertallet at bevare de historiske kirkebygninger og støtte op om den kristne kulturarv. Flertallet af medlemmerne finder desuden, at det er naturligt som dansk statsborger at være medlem af folkekirken, og at folkekirken er et værn om det at være dansker med historisk og kulturel arv fra kristendommen, ligesom den er en garant for, at der bliver taget hånd om samfundets udsatte. Mange har

ikke tænkt så meget over deres medlemskab, men er blevet medlemmer, fordi deres forældre har fået dem døbt, og det er blevet en ureflekteret, naturlig del af deres tilværelse.

Andre føler en vis distance til det socialt funderede medlemskab. Nok er de »født« ind i folkekirken gennem forældrenes tilvalg af dåb, men de ønsker ikke en kultur, der er båret af kristne værdier. Denne gruppe repræsenterer et mere distanceret medlemskab (Poulsen et al. 2021, 30-42).

Hvor troende er folkekirken medlemmer?

Det bliver fra tid til anden diskuteret, om ikke folkekirken er så rummelig, at hovedparten af dens medlemmer dårligt nok kan betegnes som troende? Der er næppe nogen tvivl om, at der findes fx valg- og frimenigheder, som i forkyndelse, undervisning m.m. lægger mere vægt på den personlige tro forstået som den enkeltes religiøse overbevisning og praksis samt tilslutning til kirkens dogmatiske indhold, end tilfældet er hos flertallet i folkekirken. Her er det væsentligt at nævne, at troen for Luther ikke var en personlig overbevisning, som den enkelte kunne fremvise, men en gave, der bliver skænket i og med dåben (Dåb og nadver 2019, 43-48). Men hvad viser nyere kirkeforskning om befolkningens – herunder medlemmernes – tro eller mangel på samme? Og på hvilke måder væver tro som overbevisning og praksis sig ind i hinanden?

Blandt medlemmerne er der 43 %, der svarer ja til, at de har en tro, og at det er en af årsagerne til, at de er medlemmer.

Er det et stort eller et lille tal? Det afhænger af øjnene, der ser. Måske findes der blandt folkekirkens medlemmer en ikke ubetragtelig del, der er fremmede over for en pietistisk inspireret forståelse af troen, og som lever godt med, at f.eks. præsten skal tro, når der til en begravelse forkyndes opstandelse, eller når der til en gudstjeneste læses højt fra alteret af bibelske fortællinger. Der kan her være tale om en form for *stedfortrædende tro*, som det enkelte medlem kan læne sig ind i og op ad uden nødvendigvis personligt at stå inde for samme tro forstået som en bestemt overbevisning. Og hvad er overhovedet tro? En tro på, at Gud med stort G findes? En tro på et liv efter døden? Eller er det snarere en praksis i form af gudstjenestegang, bøn, meditation, spirituelle erfaringer, en tilbagevendende brug af folkekirken ved store begivenheder og på skelsættende dage i livet? Der er mere end ét svar på, hvad tro i folkekirkelig sammenhæng dækker over.

Nogle vil sige, at mennesker stemmer med fødderne. Og ud fra den tankegang er det vigtigt, hvordan befolkningen *bruger* folkekirken, fordi denne brug afspejler noget om, hvad den betyder for dem. Denne brug viser en stærk *tilknytning* til folkekirken. Derfor giver det mening at skelne mellem *believing* (tro) og *belonging* (tilhørsforhold), hvor det sidste er et udtryk for, at den brede befolkning har en stærk tilknytning til kirken mere end et bestemt sæt af overbevisninger. Det kommer bl.a. til udtryk i, at de fleste årligt deltager i en begivenhed i kirken (Iversen 2019, 104f; Leth-Nissen 2018, 20-25 og 221).

Datagrundlag

Undersøgelsen er baseret på et stort datasæt. I samarbejde med Danmarks Statistik har vi indsamlet godt 4000 besvarede spørgeskemaer og analyseret dem. Det er den hidtil største undersøgelse af folkekirken, og analyserne er udgivet i rapporten: Poulsen et.al., *Religiøsitet og forholdet til folkekirken 2020. Bog 1 – Kvantitative studier*, 2021, og findes på www.fkuv.dk. Arbejdet bliver fulgt op af en kvalitativ undersøgelse, baseret på 80-90 interviews.

Folkekirkens frivillige – hvem er de, hvordan er de blevet rekrutteret, og hvad motiverer og fastholder dem? FUV's frivillighedsundersøgelse

Vi har i FUV igennem længere tid været i gang med at undersøge folkekirkens frivillige. Hvem er de, når det gælder alder, køn, uddannelsesniveau etc. Ligner de profilen på frivillige inden for andre sektorer som fx frivillige inden for idræt, boligforeningsarbejde, forældrebestyrelser i daginstitutioner m.m.?

Vi interesserer os både for, hvordan folkekirkens frivillige er blevet frivillige, dvs. forskellige rekrutteringsveje. Vi har desuden fokus på, hvad der fremmer deres motivation og trivsel, så de fortsætter med at være frivillige længe. Og vi spørger ind til, om de overvejer at stoppe og i givet fald af hvilke grunde. Endelig er der nogle praktiske og organisatoriske forhold, vi forsøger at afdække, som fx hvor vigtigt det er for de frivillige, om der er frivillighedsfest, tilbud om kurser etc. Som led i undersøgelsen har vi lavet et forstudie i tre østjyske provstiers sogne

og dernæst udvidet den og gennemført den i et repræsentativt udsnit af sogne på landsplan.

Undervejs i arbejdet sammenligner vi folkekirkens frivillige med frivillige inden for andre sektorer. Frivillighedsforskning inden for andre sektorer viser fx, at højt uddannede med hjemmeboende børn og et fuldtids lønnet job udgør den gruppe i befolkningen, hvor den største andel af frivillige findes, selvom det kan lyde overraskende. Ikke desto mindre gælder det i befolkningen generelt, at jo længere uddannelse en person har, jo mere sandsynligt er det, at personen arbejder frivilligt. Her ser folkekirkens frivillige – ud fra forundersøgelsen – ud til at adskille sig.

I befolkningen generelt gælder det endvidere, at jo længere arbejdsuge, jo større sandsynlighed er der for, at en person engagerer sig i frivilligt arbejde, selvom man måske kunne have forventet det modsatte. Den befolkningsgruppe, som rummer den største procentdel af frivillige, er således dem, der har en arbejdsuge i et lønnet job på over 40 timer om ugen og har hjemmeboende børn. Gælder det også for folkekirkens frivillige? Eller er denne gruppe så stærkt underrepræsenteret blandt folkekirkens frivillige, at det sender et signal om, at vi ikke er gode nok til at få dem inviteret med i det frivillige arbejde? Går vi udenom dem, der har fuldtidsjob og hjemmeboende børn, når vi leder efter frivillige, fordi vi på forhånd – fejlagtigt – antager, at de har travlt til at sige ja? Det er spørgsmål som disse, undersøgelsen skal gøre os klogere på.

Forstudiet danner som sagt basis for en større, landsdækkende undersøgelse

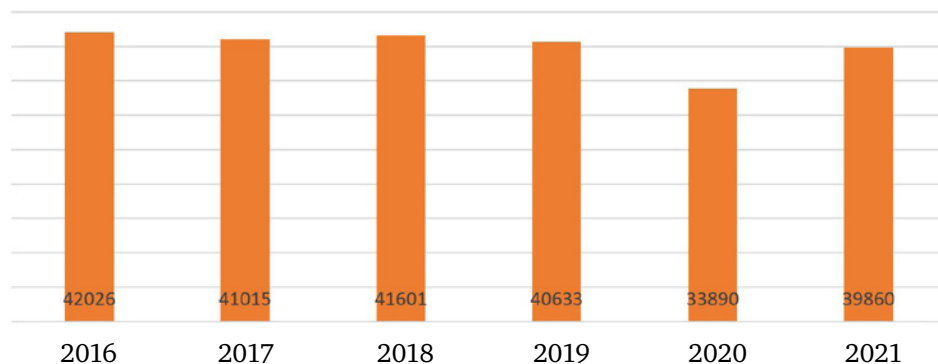
af frivillige i sognekirker. Tilsammen forventer vi ca. 1500 besvarede spørgeskemaer. Desuden bliver den suppleret af kvalitative interviews. Resultaterne af forstudiet er udgivet i artiklen: "Fellowship as driving force. Volunteering in the Evangelical Lutheran Church in Denmark" i *Studia Theologica – Nordic Journal of Theology* 2021. Resultaterne af den landsdækkende undersøgelse forventer vi at udgive på dansk i løbet af 2022-23.

Undersøgelsen kan ikke alene lære os noget om målgrupper, som vi måske af dårlig vane forsømmer at få inviteret med i det frivillige arbejde. Den peger også på, hvor vigtigt det fx er at rette en personlig henvendelse til dem, vi ønsker at rekruttere som frivillige, ligesom den giver indsigt i, hvad der er vigtigt for de frivillige, hvis de skal bibeholde deres engagement over lang tid.

Corona som baggrund for idébank i forhold til at fremme dåb

Kirkestatistikken har vist, at der var knap 7000 færre spædbarnsdåb i »corona-året« 2020 end forventeligt i et normalt år. Præster beretter om, at de har døbt som aldrig før i 2021 efter genåbningen, og kirkestatistikken bevidner, at dåbstallet i 2021 er tilbage på normalt niveau, dvs. samme niveau som før coronakrisen. Det er glædeligt! Samtidig betyder det, at de knap 7000 mistede dåb ikke er indhentet efter genåbningen. For at indhente tabet i 2020 er det selvsagt ikke tilstrækkeligt at vende tilbage til det normale niveau.

Antallet af dåbshandlinger over tid

Samtidig med at tallene peger på, hvor vanskeligt det er at indhente de mange dåb, der gik tabt under nedlukningen, er det værd at dvæle ved, at der er blomstrende idérigdom i forhold til at motivere forældre til at få deres børn døbt, også selvom de i første omgang havde udskudt den på ubestemt tid pga. nedlukningen. Den positive udvikling fra første til andet corona-år, dvs. fra 2020 til 2021, kan muligvis være et resultat af, at rigtig mange præster og sognekirker har gjort en enorm indsats for at fremme dåb.

For at understøtte de mange gode initiativer og sprede kendskabet til, hvad der bliver født af idéer i andre sogne end dem, man i forvejen har kendskab til eller tilfældigvis har hørt om, har FUV indsamlet en række initiativer og samlet dem i en idébank på FUV's hjemmeside under »Undersøgelser og viden«.

Kontakt til nybagte forældre

En af de nyeste undersøgelser, vi har gennemført, peger på, at en meget stor del af befolkningen opfatter det positivt, når de får en henvendelse fra deres sognekirke. Der er derfor ikke nogen grund til at tøve

med at kontakte nybagte forældre, hvor mindst en af forældrene er medlem. Vi må som folkekirke gerne kontakte vores medlemmer med tilbud om f.eks. dåb med baggrund i en liste hentet fra CPR-registret. På vores hjemmeside har vi offentliggjort eksempler på breve fra sognekirker til nybagte forældre med bl.a. invitation til drop in dåb, dåb ved friluftsgudstjeneste i nedlukningsperioder og tilbud om lørdag/søndagsdåb mht. gældende restriktioner.

Information på nettet

Idébanken indeholder også eksempler på målrettet information på sognekirkers hjemmeside og sociale medier. Her bliver der informeret om og inviteret til tumlingedåb for de 2-3 årige, ligesom der findes eksempler på små videooptagelser, hvor der bliver fortalt om dåb. Alt sammen ud fra ønsket om at formidle, at selvom corona kan give udfordringer, kan dåben blive en helt særlig og uforglemmelig dag. Det betyder at nybagte forældre let kan finde frem til lokal information, der afmonterer tvivl og frygt i forhold til at få døbt et barn umiddelbart efter en pandemi.

Forslag til tumlingedåbs-liturgi, dåbskjole i den rette størrelse etc.

Endelig er der indsamlet forslag til liturgi-er ved tumlingedåb, dåbskjole i den rigtige størrelse, hvis barnet er blevet fx 1-2 år og ideer til dåbsgaver. Præsterne står ved dåb af 1,5 til 3 årige overfor en lidt anden målgruppe end ved en traditionel barne-dåb. Nogle af dåbsbørnene er så store, at de selv kan gå og endda kan begynde at forstå små fortællinger. Derfor kan der være brug for at tænke dåbsgudstjenesten mere som en småbørnsgudstjeneste. Der er i mange familier en stærk tradition for, at dåbskjolen går i arv, og at flere generationer bliver døbt i den samme kjole. Derfor har vi også delt ideer om, hvordan denne problemstilling løses. Igen for at give præster og forældre ideer til, hvordan også helt lavpraktiske udfordringer imødegås på en god måde.

I 2020 var der færre dåb i Danmark pga. corona. I løbet af 2021 blev der gjort en stor indsats fra præster, menighedsråd og andre for at give børnene, der ikke blev døbt i 2020, muligheden for at blive det i 2021. Vi håber, at idebanken og fokus på de manglende dåb har gjort, at flere blev døbt i 2021. Umiddelbart virker det ikke til, at småbørnsdåb bliver en fast tradition i folkekirken, men vi håber, at de nye initiativer til at fremme dåb har sat nogle varige spor og øget opmærksomheden på at gøre dåben tilgængelig livet igennem. Kirken kan gennem kommunikation om konfirmanddåb, drop-in- dåb og andre initiativer bidrage til, at det bliver kendt, at der livet igennem er veje til dåb og dermed medlemskab af folkekirken. Dåb er ikke kun for de spæde, der kan ligge på

armen og passe dåbskjolen. Den er for mennesker i alle aldre. Det har vi opdaget med en særlig tydelighed gennem coronanedlukningerne.

Alt i alt er formålet med vores undersøgelser at gøre folkekirken klogere på sig selv og inspirere til udvikling på tværs af landet.

Idebank:

www.fkuv.dk/undersogelser-og-viden/tumlingedaab-efter-coronanedlukning

Litteratur

- Dåb og nadver. 2019. »Om sakramenterne«. I *Den danske Folkekirke, Rapport fra fagudvalget vedrørende dåb og nadver*, Fyens stift.
- Hjort, Birgitte Graakjær og Kristine Bjerg Skræddergaard. 2021. "Fellowship as driving force. Volunteering in the Evangelical Lutheran Church in Denmark". *Studia Theologica – Nordic Journal of Theology* 2021.
- Iversen, Hans Raun. 1986. »Mødet mellem kirke og folk i Danmark«. I *Kirke og Folk i Danmark. Kirkesociologisk dokumentation*, redigeret af Hans Raun Iversen og Anders Pontoppidan Thyssen, 318-347. København: Anis.
- Iversen, Hans Raun. 2019. "Theological Accommodation to Individualisation in the Folk Church". I *Individualisation, Marketisation and Social Capital in a Cultural Institution. The Case of the Danish Folk Church*, redigeret af Hans Raun Iversen, Lisbeth Christoffersen, Niels Kærgård og Margit Warburg, 103-

126. Odense: University of Southern Denmark.
- Leth-Nissen, Karen Marie. 2018. *Churching Alone. A Study of the Danish Folk Church at Organisational, Individual, and Societal levels*. PhD-dissertation, Faculty of Theology, University of Copenhagen.
- Lüchau, Peter. 2010. "Atheism and secularity: the Scandinavian paradox". I *Atheism and Secularity: Volume 2: Global Expressions*, redigeret af Phil Zuckerman, 177-196. Santa Barbara: Praeger.
- Poulsen, Jais; Astrid Krabbe Trolle; Maiken Friischman Larsen og Bjarke Schönwandt Mortensen. 2021: *Religiøsitet og forholdet til folkekirken 2020. Bog 1 – Kvantitative studier*. Aarhus: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.
- Sundback, Susan. 2000: »Medlemskapet i de lutherske kyrkorna i Norden«. I *Folkkyrkor och religiös pluralisme – den nordiska modellen*, redigeret af Göran Gustafsson og Thorleif Pettersson, 34-73. Stockholm: Verbum.

Forfatter

Birgitte Graakjær Hjort
Folkekirkens Uddannelses- og
Videnscenter
Sct. Markus Kirkeplads 1 - 1
8000 Aarhus C.
bghj@km.dk